

# **Woningbouw- en werklocaties Urk**

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport**

3 mei 2005 / rapportnummer 1526-45





## commissie voor de milieueffectrapportage

De Gemeenteraad van Urk  
Postbus 77  
8320 AB URK

uw kenmerk

uw brief  
3 maart 2005

ons kenmerk  
1526-44/Be/ab

onderwerp  
Advies voor richtlijnen voor het MER  
Woningbouw- en werklocaties Urk

doorkiesnummer  
(030) 234 76 66

Utrecht,  
3 mei 2005

Geachte raad,

Met uw brief van 3 maart 2005 stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Woningbouw- en werklocaties Urk.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel  
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.  
Woningbouw- en werklocaties Urk

Postadres Postbus 2345  
3500 GH UTRECHT  
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800  
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66  
telefax (030) 233 12 95  
e-mail mer@eia.nl  
website www.commissiemer.nl



Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport  
Woningbouw- en werklocaties Urk

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over de Woningbouw- en werklocaties Urk,

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Urk door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

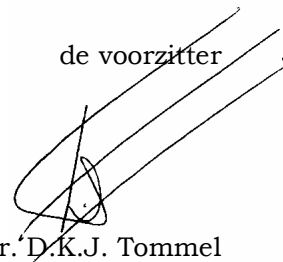
de werkgroep m.e.r.  
Woningbouw- en werklocaties Urk,

de secretaris



drs. B.F.M. Beerlage

de voorzitter



dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 3 mei 2005



## INHOUDSOPGAVE

<b>1. INLEIDING .....</b>	<b>1</b>
<b>2. HOOFDPUNTEN.....</b>	<b>1</b>
<b>3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....</b>	<b>2</b>
3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel.....	2
3.2 Beleidskader en besluitvorming.....	3
<b>4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN .....</b>	<b>4</b>
4.1 Algemeen .....	4
4.2 Alternatieven .....	4
<b>5. MILIEUASPECTEN.....</b>	<b>5</b>
5.1 Algemeen .....	5
5.2 Referentie .....	5
5.3 Water en bodem.....	5
5.4 Verkeer en vervoer.....	6
5.5 Geluid, lucht en geur.....	6
5.6 Natuur.....	8
5.7 Landschap, cultuurhistorie en archeologie.....	8
5.8 Energie .....	9
<b>6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....</b>	<b>9</b>

## BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 maart 2005, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in “het Urkerland” d.d. 3 maart 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen





## 1. INLEIDING

De gemeente Urk is voornemens om aan de oostkant van Urk 3.600 – 3.800 woningen en circa 20 ha bedrijventerrein te realiseren. Om de ontwikkeling hiervan mogelijk te maken worden verschillende bestemmingsplannen vastgesteld. Ten behoeve van het besluit voor het eerste bestemmingsplan wordt een milieueffectrapportage (MER) opgesteld.

Bij brief van 3 maart 2005 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport<sup>1</sup>. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in Het Urkerland d.d. 3 maart 2005<sup>2</sup>.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.<sup>3</sup>. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies ‘de Commissie’ genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen<sup>4</sup>, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieuumstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven.

## 2. HOOFDPUNTEN

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

### **Archeologie en cultuurhistorie**

De Noordoostpolder heeft belangrijke archeologische en cultuurhistorische waarden. Beschrijf in het MER de archeologische waarden en landschapsbeeldbepalende kenmerken van het gebied en de omgeving. Beschrijf de effecten van de eventuele aantasting van archeologische waarden en de veranderingen van de kenmerken van het gebied en de omgeving.

---

<sup>1</sup> Zie bijlage 1.

<sup>2</sup> Zie bijlage 2.

<sup>3</sup> De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

<sup>4</sup> Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

### **Bodem en water**

De waterhuishouding vormt een belangrijk aandachtspunt bij het realiseren van de woonwijk op deze laaggelegen en ook anderszins bijzondere locatie. Deze dient in brede zin (oppervlakte- en grondwater, kwantiteit en kwaliteit, bodemgesteldheid, eventuele ophoging en geologie) in het MER goed en onderbouwd uitgewerkt te worden.

### **Stedenbouwkundige visie en fasering**

In de alternatiefontwikkeling moet speciale aandacht zijn voor de ordening en realisering van functies in de tijd. Baseer, in ieder geval in één alternatief, de fasering in eerste instantie op de minste aantasting van waarden en milieukwaliteit. Geef in het MER ook de relatie aan tussen het stedenbouwkundig plan en de fasering.

### **Energie**

De vermindering van de energievraag, reductie CO<sub>2</sub>-emmissies en toepassing van duurzame energie zijn belangrijke milieueffecten. Ga na in hoeverre er mogelijkheden zijn om de energievraag te verminderen.

### **Samenvatting van het MER**

Het MER dient voorts een samenvatting te bevatten die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor de bestuurlijke besluitvorming. Hierin moeten de belangrijkste milieugevolgen per alternatief worden weergegeven, alsmede de maatregelen om die milieugevolgen te minimaliseren en de effectiviteit van die maatregelen.

## **3. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING**

### **3.1 Achtergrond, probleemstelling en doel**

In de startnotitie wordt aangegeven dat een (geactualiseerd) volkshuisvestingsplan is opgesteld waarop het woningbouwprogramma is gebaseerd. De behoefte aan woningen, bedrijven en voorzieningen dienen in het MER goed onderbouwd te worden. Voor welke bestaande knelpunten moet het voornemen een oplossing bieden en welke aannames zijn gehanteerd voor de vraag op termijn? Welk deel van de woningvraag komt uit de Noordoostpolder en de gemeente Urk en welk aandeel van de bedrijvigheid is direct verbonden met de Urker bedrijvigheid. Op grond van deze beschouwing van behoeften (markt) en wensen (gemeente) kunnen doelen voor de woningbouw en overige activiteiten gespecificeerd worden.

In het MER moeten naast de maatschappelijke doelen en de doelen voor woning- en stedenbouw ook de (neven)doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven. Alle doelen dienen zo concreet en toetsbaar mogelijk geformuleerd te worden zodat het doelbereik bij de vergelijking van alternatieven inzichtelijk gemaakt kan worden.

De afweging welke locatie(s) het meest geschikt zijn om de doelen te realiseren heeft grotendeels in een eerdere fase plaatsgevonden<sup>5</sup>. Beschrijf in het MER welke alternatieve locaties zijn overwogen en waarom voor deze locatie is ge-

---

<sup>5</sup> Onder andere ten tijde van het opstellen van de structuurvisie Urk 2025+.

kozen. Geef daarbij aan hoe milieuoverweging, inclusief de unieke identiteit van Urk als voormalig eiland, een rol hebben gespeeld bij de keuze voor deze locatie. Geef ook daarbij aan welke afstemming heeft plaatsgevonden met de ontwikkelingsmogelijkheden op regionaal niveau<sup>6</sup>.

## 3.2 Beleidskader en besluitvorming

### **Beleidskader**

#### *Randvoorwaarden en uitgangspunten*

Geef kort aan welke randvoorwaarden en uitgangspunten (zoals ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies) gelden bij dit voornemen. Paragraaf 2.2 t/m 2.4 uit de startnotitie geeft hiervoor een basis.

Voeg hieraan toe de beleidskaders voor natuur (Natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet en Habitatrichtlijn)<sup>7</sup> en beschrijf de consequenties van dit beleidskader voor de ontwikkeling van alternatieven en voor de besluitvorming.

#### *Watertoets*

Voor het voornemen zal een watertoets<sup>8</sup> moeten worden uitgevoerd. Neem in het MER de informatie op die de waterbeheerder over de randvoorwaarden voor de voorgenomen activiteit heeft verschaft. In het MER dient aan de orde te komen welke eisen, aanbevelingen en knelpunten hierin staan voor de ontwikkelingen in het gebied en voor realisatie van de alternatieven.

### **Besluitvorming**

De gemeente is voornemens om het gebied gefaseerd aan te leggen. Gekoppeld aan het eerste bestemmingsplan wordt het MER opgesteld. Voor de besluitvorming over het eerste bestemmingsplan moet het MER voor het gehele plangebied zo actueel en concreet mogelijk zijn. Voor het gebied waarop het bestemmingsplan van toepassing is moet het MER in ieder geval datgene beschrijven wat het bestemmingsplan mogelijk maakt<sup>9</sup>.

Indien het bestemmingsplan tevens een kader biedt voor andere m.e.r.-plichtige activiteiten<sup>10</sup> is een strategische milieubeoordeling (SMB)<sup>11</sup> verplicht. Het MER kan gecombineerd worden met de SMB.

---

<sup>6</sup> De uitbreiding is slechts ten dele opgenomen in het vigerende omgevingsplan van de provincie Flevoland uit 2000.

<sup>7</sup> Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 2 van het Flevolandschap.

<sup>8</sup> Zie *Bestuurlijke notitie watertoets* en *Handreiking Watertoets*, oktober 2001.

<sup>9</sup> Zie ook de uitspraak over Leeuwarden-Zuid (Afdeling bestuursrechtspraak, 9-2-05, nr. 200401688/1). In deze zaak is de gemeente voornemens om in een groot plangebied over een lange periode woningen aan te leggen. De Raad van State oordeelde onder andere dat het MER te globaal was.

<sup>10</sup> Bijvoorbeeld als op het bedrijventerrein activiteiten ontplooid kunnen worden die op zich zelf m.e.r.-plichtig zijn.

<sup>11</sup> Sinds 21 juli 2004 is strategische milieubeoordeling (SMB) verplicht bij besluitvorming over wettelijke of bestuursrechtelijke plannen die een kader vormen voor toekomstige m.e.r.(beoordeling)plichtige besluiten en/of waarvoor een zogenoemde passende beoordeling nodig is op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

## 4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

### 4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen de verschillende deelactiviteiten (woningen, kantoren, bedrijven, voorzieningen, verkeersstructuur, wijze van bouwrijp maken) en tussen de activiteiten die plaats vinden tijdens de inrichting en in de gebruiksfase. Specifiek moet worden ingegaan op de gefaseerde aanleg.

### 4.2 Alternatieven

Het inrichtingsalternatief dat gepresenteerd is in de startnotitie is ontwikkeld bij het opstellen van de structuurvisie Urk 2025+. Deze inrichting is mede gebaseerd op de geomorfologische, archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke kenmerken van het gebied.

Naast deze inrichtingskeuze zijn volgens de Commissie meerdere realistische inrichtingsalternatieven mogelijk op basis van:

- de geomorfologische ondergrond;
- de archeologische (verwachtings)waarde;
- verschillende milieucontouren voor lucht, geur en geluid.

Ontwikkel en presenteer op basis van deze gebiedskenmerken in het MER één of meer inrichtingsalternatieven.

In het bijzonder dient hierbij aandacht besteed te worden aan de mogelijkheden om wateroverlast te voorkomen door water vast te houden of te bergen binnen de nieuwe wijk en aan de toekomstige waterkwaliteit<sup>12</sup>. Beschrijf voor de alternatieven:

- het waterhuishoudingsplan op hoofdlijnen; bergingscapaciteit, waterpeil, circulatie, waterkwaliteit (brakke kwel);
- de keuze voor ligging van de waterpartijen en waterlopen in het gebied en hun afstemming op de bodemgesteldheid en het watersysteem;
- de wijze van bouwrijp maken, grondbalans, percentage verharding.

Op inrichtingsniveau kan op basis van de gebiedskenmerken aangegeven worden welke mogelijkheden er zijn voor:

- verschillende woningdichtheden;
- de ontsluitingsmogelijkheden voor verkeer (auto, openbaar vervoer en langzaam verkeer);
- de keuze voor de aard en de ligging van de groenvoorzieningen binnen het gebied en de invulling van de verbindingen met (bestaande en geplande) groenstructuren rondom het gebied.

Beargumenteer in het MER de keuze voor de situering van woningen, bedrijven en voorzieningen.

---

<sup>12</sup> Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 3 van de gemeente Noordoostpolder en inspraakreactie 6 van het waterschap.

De Commissie verwacht dat het hiermee mogelijk is uit te komen op een op hoofdlijnen meer milieuvriendelijke inrichting<sup>13</sup>. Dit **meest milieuvriendelijke alternatief** (mma) moet ontwikkeld worden uitgaand van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu. Het “omgekeerd ontwerpen” kan overwogen worden. Hierbij wordt eerst een mma opgesteld, waarna het voorkeursalternatief eruit afgeleid wordt.

Bij alle alternatieven is belangrijk dat het woon- en werkgebied over een lange periode wordt aangelegd. In de alternatiefontwikkeling moet daarom speciale aandacht zijn voor de ordening en realisering van functies in de tijd<sup>14</sup>. Baseer de inrichting en fasering op basis van de minste aantasting van waarden en geef in het MER een stedenbouwkundige visie op de fasering.

## 5. MILIEUASPECTEN

### 5.1 Algemeen

Het MER moet de effecten beschrijven van het te nemen besluit. Bij een besluit dat meerdere ontwikkelingen mogelijk maakt moet de effectbeschrijving alle mogelijke effecten (de bandbreedte) inzichtelijk maken.

### 5.2 Referentie

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

### 5.3 Water en bodem

In het MER dient de huidige water- en bodemkwaliteit beschreven te worden<sup>15</sup>. Geef daarbij een integrale beschouwing van het watersysteem. Welke (grond)waterstromen zijn er? Geef aan welke kansen en beperkingen er voor het plangebied zijn. Geef zoveel mogelijk op kaart weer voor de huidige situatie, autonome ontwikkeling en de alternatieven:

- de maaiveldhoogte, geo(morfo)logie, bodemtype, zettingsgevoeligheid en de verwachte zettingen;
- het oppervlaktewatersysteem: waterlopen, kunstwerken, stromingsrichting bij aan- en afvoer, waterbalans, (knelpunten in) waterkwaliteit;
- de stijghoogten van grondwater uit het diepe en het ondiepe pakket in het plangebied en de omgeving, belangrijkste kwelstromen, relevante kwaliteitsparameters.

---

<sup>13</sup> Bijvoorbeeld op het gebied van water(berging), archeologie, ecologische structuur.

<sup>14</sup> Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 4 van MEGA projecten.

<sup>15</sup> Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 3 van de gemeente Noordoostpolder en inspraakreactie 6 van het waterschap.

Maak in het MER inzichtelijk in hoeverre de volgende effecten zich kunnen voordoen en geef daarvan de verwachte grootte en betekenis aan van:

- zettingen en restzettingen<sup>16</sup>;
- beïnvloeding van grondwaterstromen<sup>17</sup>;
- toe- of afname van het waterbergend vermogen in en buiten het plangebied<sup>18</sup>;
- verandering van de stedelijke waterkwaliteit vooral als gevolg van brakke kwel<sup>19</sup>;
- mogelijke verbetering van de waterkwaliteit in het staatsreservaat Top-pad<sup>20</sup>.

## 5.4 Verkeer en vervoer

Voor de huidige verkeersafwikkeling en de toekomstige situatie bij uitvoering van de verschillende alternatieven zal het MER helder moeten aangeven wat de consequenties zijn van de aanleg van de woonwijk en de wijziging van de verkeersstructuur voor de verkeersintensiteiten. Maak de wijzigingen in de verkeersintensiteiten inzichtelijk en geef aan in hoe de infrastructuur hierop is gedimensioneerd. Op lokaal niveau moet aangegeven worden welke functie langzaam verkeer en openbaar vervoer hebben binnen de verkeersstructuur van de wijk. Geef daarbij aan hoe de fasering van de bouw van de woonwijk afgestemd is op de beschikbaarheid van de infrastructuur.

## 5.5 Geluid, lucht en geur

Beschrijf de relevante milieubeperkingen in het MER en geef deze op kaart weer.

### *Geluid*

Verkeer is naar verwachting de belangrijkste bron van geluid. Geef in het MER zowel de equivalente geluidsniveaus ( $L_{Aeq}$ ) als de (te verwachten) piekniveaus in de dag-, avond- en nachtperiode ter hoogte van geluidgevoelige bestemmingen aan<sup>21</sup>. Geef, ten behoeve van nieuwe geluidgevoelige bestemmingen op kaart geluidscontouren (geluidbelasting in etmaalwaarden en/of in de nieuwe door de EU voorgeschreven geluidmaat  $L_{den}$  en  $L_{night}$ ) weer in stappen van 5 dB(A), bijvoorbeeld van 45 tot en met 65 dB(A).

---

<sup>16</sup> Mogelijk aan te geven in cm bodemdaling per 50 jaar, vooral in relatie tot de relatief stabiele situatie van het voormalige eiland Urk, en de invloed daarvan voornamelijk op het watersysteem.

<sup>17</sup> Mogelijk aan te geven in verandering in millimeters per dag kwel/inzijging in het plangebied en in het omliggende agrarisch gebied en in eventuele consequenties daarvan, zoals versterkt doorspoelen van het watersysteem.

<sup>18</sup> Mogelijk aan te geven relatief aan de concrete en toekomstig verwachte bergingsopgave in de zuidwesthoek van de NOP. Een koppeling van de regionale bergingsopgave met de open landschappelijke bufferzone tussen Urk en Tollebeek, biedt hierbij kansen.

<sup>19</sup> Mogelijk aan te geven als wijziging ten opzichte van de wettelijk vastgelegde AMK-normen, inclusief nutriënten- en chloridegehalte.

<sup>20</sup> Zie bijlage 4, inspraakreactie 6 van het waterschap.

<sup>21</sup> De berekeningen dienen te geschieden conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (1999).

### *Luchtkwaliteit*

Recente ontwikkelingen op het gebied van luchtkwaliteitsnormen maken het noodzakelijk om gedetailleerd de effecten van ruimtelijke plannen op de luchtkwaliteit inzichtelijk te maken, ook als deze plannen op zichzelf geen wezenlijke effecten hebben op de luchtkwaliteit.

De beoordeling van de concentraties aan luchtverontreinigende stoffen moet plaatsvinden aan de hand van de grenswaarden voor de immissies van stikstofdioxide (NO<sub>2</sub>) en fijn stof (PM<sub>10</sub>). De hieronder genoemde normen zijn afkomstig van vigerende regelgeving, gebaseerd op Europese richtlijnen. Voor stikstofdioxide moet in het MER:

- op kaart worden aangegeven waar de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m<sup>3</sup> wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dat overschrijdingsgebied liggen. Ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven<sup>22</sup>;
- worden aangegeven hoe vaak per jaar de uurgemiddelde concentratie groter is dan 200 µg/m<sup>3</sup> <sup>23</sup>.

Voor PM<sub>10</sub> moet in het MER:

- op kaart worden aangegeven in welk gebied de grenswaarde voor het jaargemiddelde van 40 µg/m<sup>3</sup> wordt overschreden en hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen er binnen dat overschrijdingsgebied liggen: ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven;
- op kaart worden aangegeven tot op welke afstand van de weg de grenswaarde voor de 24 uurgemiddelde concentratie wordt overschreden; indien deze grenswaarde ten gevolge van het heersende achtergrondniveau altijd wordt overschreden, dient voor een representatieve afstand van de weg te worden vastgesteld hoe vaak het daggemiddelde van PM<sub>10</sub> groter is dan 50 µg/m<sup>3</sup>.

Geadviseerd wordt in het MER in algemene zin de relatie tussen PM<sub>10</sub> en gezondheid te beschrijven.

Indien zou blijken dat een of meerdere alternatieven leiden tot het overschrijden van grenswaarden voor de luchtkwaliteit, ook al is dat toe te schrijven aan bijvoorbeeld het heersende achtergrondniveau, dan dient te worden aangegeven, welke maatregelen genomen kunnen worden om zoveel mogelijk te voldoen aan de grenswaarden<sup>24</sup>.

### *Geur*

Geef op kaart de relevante milieucontouren van (veehouderij)bedrijven en beschrijf de beperkingen voor de woningbouw in het MER. Geef in het MER aan welke maatregelen genomen worden om woningbouw mogelijk te maken en via welke besluitvorming deze maatregelen gerealiseerd zullen worden.

---

<sup>22</sup> De luchtkwaliteitsnormen die het Besluit luchtkwaliteit geeft gelden niet alleen voor woningen en gevoelige bestemmingen, maar ook voor de buitenlucht in het algemeen (zie uitspraak 200401178/1, 15 september 2004 van de Raad van State inzake Wegverbreding A2 Den Bosch-Eindhoven).

<sup>23</sup> Het is niet te verwachten is dat dit uurgemiddelde overschreden zal worden. Hetzelfde geldt voor overschrijding van de grenswaarden voor benzeen, zwaveldioxide, koolmonoxide en benz(a)pyreen. Toch is het raadzaam om het uurgemiddelde en de grenswaarden aan de orde te stellen in het MER, gezien de recente jurisprudentie. Dit kan kwalitatief.

<sup>24</sup> Zie ook uitspraak 200308160/1, 12 mei 2004 van de Raad van State inzake A1 traject Hoevelaken - Barneveld.

## 5.6 Natuur

In het MER moet het (mogelijke) verlies aan de actuele natuurwaarden worden beschreven en worden beoordeeld vanuit een regionaal perspectief. Wat betreft het voorkomen van beschermde soorten (vleermuizen, vogels etc.) dient aangegeven te worden welke voorzorgsmaatregelen genomen kunnen worden om schade aan deze soorten te voorkomen.

Ten aanzien van het verlies van foerageergebied voor zwanen en ganzen dient in het MER te worden beoordeeld of er sprake is, dan wel zou kunnen zijn, van een significante gevolgen (externe werking) op de populaties uit in het Vogelrichtlijngebied IJsselmeer<sup>25</sup>.

Geef in het MER aan welke ecologische potenties benut kunnen en zullen worden en hoe de inrichting daarop wordt afgestemd. Ga bij de effectbeschrijving in op het oppervlak aan groenvoorzieningen en de verwachte ecologische betekenis daarvan mede op basis van de recreatiedruk en de positie in de totale groenstructuur.

Geef ook aan of, en zo ja op welke wijze, invulling wordt gegeven aan de verbindingzones langs de Urkervaart en het Urker dwarspad of wordt aangesloten op de aangrenzende ecologische gebieden en zones.

## 5.7 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De gehele Noordoostpolder is Belvédèregebied en staat op de voorlopige lijst van werelderfgoed van de UNESCO. Aangegeven moet worden welke landschappelijke veranderingen plaats zullen vinden. Geef daarvoor een beschrijving van de landschapsbeeldbepalende kenmerken van het gebied en de omgeving en beschrijf de veranderingen in het landschapsbeeld.

In de effectbeschrijving dient te worden ingegaan op veranderingen van de kenmerken van het gebied zoals de identiteit van Urk als voormalig eiland, de cultuurhistorische opzet van de Noordoostpolder en de openheid van het gebied tussen Urk en Tollebeek<sup>26</sup>.

De gemeente heeft een archeologische verkenning uitgevoerd<sup>27</sup>. In het MER dient op basis van het verkennend onderzoek naar de archeologische verwachtingswaarde beschreven te worden of, en zo ja in welke mate, archeologische waarden in het gebied aanwezig zijn, op welke wijze dit is verwerkt in het structuurvisie 2025+ en op welke wijze er in de planrealisatie mee wordt omgegaan.

---

<sup>25</sup> Indien niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat er géén significant negatieve gevolgen uitgaat op de instandhoudingsdoelstellingen van het Vogelrichtlijngebied, zal een zogenaamde passende beoordeling nodig zijn om het project te kunnen realiseren. In het MER dient te worden vastgesteld of een passende beoordeling noodzakelijk is. Een eventuele passende beoordeling kan gecombineerd worden met de m.e.r..

<sup>26</sup> Hierbij kunnen documenten als de provinciale Nota Natuur en Landschap (2000), de Structuurvisie Urk 2025+ en de Kwaliteitskaart Noordoostpolder-Urk (2004) als uitgangspunt gebruikt worden.

<sup>27</sup> Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 1 van het ROB.



## 5.8 Energie

De vermindering van de energievraag, reductie CO<sub>2</sub>-emmissies en toepassing van duurzame energie zijn belangrijke milieueffecten. Ga na in hoeverre er mogelijkheden zijn om de energievraag te verminderen. Ga in het MER in ieder geval in op de mogelijkheden en effecten van:

- variatie in bebouwingsdichtheden en mogelijkheden voor collectieve energie voorzieningen;
- duurzaam bouwen en specifiek zongerichte verkaveling;
- duurzame energievoorziening en de mogelijkheden voor gebruik van restwarmte van naburige bedrijvigheid.

## 6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie” en “samenvatting van het MER” heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.



## BIJLAGEN



bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Woningbouw- en werklocaties Urk

(bijlagen 1 t/m 4)



## BIJLAGE 1

### Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 maart 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieu-effectrapportage		
ingediend op:	4 MAART 2005		
nummer:			
dossier:	1526-1+2+3		
kopie naar:	HL/bib/gb/ab		
De Commissie voor de milieueffectrapportage			
Postbus 2345			
3500 GH UTRECHT			
		datum	03 MAART 2005
		onderwerp	startnotitie i.v.m. M.E.R.
		inlichtingen	De heer P.J. Woudstra
		doorkiesnummer	0527 68 99 43
		ons kenmerk	
		bijlage	2
		uw kenmerk	
		uw brief van	

Geachte Commissie voor de m.e.r.,

Door middel van deze brief stellen we u in de gelegenheid een advies voor Richtlijnen op te stellen ten behoeve van de m.e.r.-procedure Woningbouw- en werklocaties in Urk.

In de 'Structuurvisie 2025+: de Bakens verzet' wordt onze visie op de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen binnen onze gemeente beschreven. Als bijlage is een brochure van deze structuurvisie bijgevoegd. De doelstelling van de Structuurvisie is om ook in de toekomst alle Urkers in werk- en woonbehoefte te kunnen voorzien. Om die doelstelling te bereiken willen we ten oosten van Urk werk- en woongebieden realiseren van resp. 60 ha en 3.200-3.600 woningen. Om deze opgave te kunnen realiseren hebben we het voornemen verschillende bestemmingsplannen op te stellen. Ten behoeve van de eerste twee bestemmingsplannen willen we een m.e.r.-procedure doorlopen voor delen van het totale uitleggebied. De milieueffectrapportage zal ongeveer driekwart van het hele te ontwikkelen gebied omvatten en schetst het milieukader voor meer bestemmingsplannen.

Op 4 maart 2005 start de m.e.r.-procedure met het terinzage leggen van de startnotitie. Door deze brief wordt u als Commissie voor de m.e.r., conform de Wet milieubeheer art. 7.14, in de gelegenheid gesteld het bevoegd gezag, in dit geval de gemeenteraad van de gemeente Urk, te adviseren over de richtlijnen voor de milieueffectrapportage. Na afloop van de inspraakperiode ontvangt u de inspraakreacties op de startnotitie.

Tijdens uw locatiebezoek wordt het project nader toegelicht. Graag willen we dan ook met u van gedachten wisselen over de koppeling tussen de te nemen ruimtelijke besluiten en de m.e.r.-procedure, mede in relatie tot de uitspraak van de Raad van State over M.e.r. Leeuwarden-zuid. Is de m.e.r.-aanpak zoals wij die als gemeente voorstellen haalbaar, of moeten wij onze aanpak bijstellen?.

postadres	Postbus 77 8320 AB URK
bezoekadres sector Bestuurszaken en sector Maatschappelijke Zaken	Singel 9 Tel. (0527) 68 98 68 Fax (0527) 68 98 98
bezoekadres sector Grondgebiedzaken	Noorderzand 24 Fax (0527) 68 57 50
ABN AMRO Bank	Rekeningnummer: 48.32.25.207

Als u nog vragen heeft over het project of als u nog aanvullende informatie wilt, dan kunt u contact opnemen met de heer P.J. Woudstra van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling van de gemeente Urk. Zijn rechtstreeks telefoonnummer is 0527 68 99 43.

We hopen u hiermee voldoende te hebben ingelicht,

Hoogachtend,

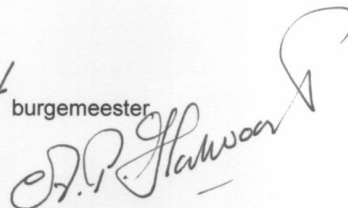
De Gemeenteraad van de gemeente Urk,

Namens deze,  
Burgemeester en Wethouders van Urk,

secretaris,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. W.', written over a horizontal line.

burgemeester

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P.J. Woudstra', written over a horizontal line.

## BIJLAGE 2

### Kennisgeving van de startnotitie in "Het Urkerland" d.d. 3 maart 2005

#### KENNISGEVING INSpraak TEN BEHOEVE VAN STARTNOTITIE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (M.E.R.) WERK- EN WONINGBOUWLO- CATIES 2005-2025

De Gemeente Urk maakt het volgende bekend.

##### Woningbouw- en werklocaties in Urk

Om ook in de toekomst aan de werk- en woonbehoefte van alle inwoners van Urk op een verantwoorde wijze plaats te bieden, heeft de gemeente Urk een Structuurvisie opgesteld. Een Structuurvisie geeft richting aan de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. In de 'Structuurvisie 2025+' De Bakens verzet' beschrijft de gemeente Urk een drietal ruimtelijke ontwikkelingen zowel aan de noordzijde, de oostzijde als de zuidoostzijde van Urk: woningbouwlocaties voor 3.200 - 3.600 woningen en werklocaties voor ongeveer 60 hectare bedrijventerrein.

##### Bestemmingsplan en Milieueffectrapportage

Als vervolg op de Structuurvisie bereidt de gemeente Urk op dit moment voor een tweetal gebieden een bestemmingsplan voor. Ten eerste een concreet plan voor de Waterwijk. Deze wijk sluit aan op de Polderwijk. Ten tweede een globaal plan dat op termijn aan de orde komt aan de zuidzijde van de Urkervaart. In deze bestemmingsplannen legt de gemeenteraad van Urk globaal vast hoe het te ontwikkelen gebied wordt ingericht: hoeveel woningen, hoeveel hectare bedrijventerrein, welke voorzieningen, etcetera. Dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen kunnen grote invloed hebben op de huidige milieukwaliteit van de omgeving. Daarom is in de Wet Milieubeheer bepaald dat bij dergelijke ontwikkelingen de procedure van een milieueffectrapportage (ook wel m.e.r.-procedure genoemd) doorlopen moet worden. Deze procedure heeft als doel om bij de besluitvorming over grootschalige projecten het milieubelang een volwaardige plaats te geven. Het eindresultaat van een m.e.r.-procedure is een milieuraapport dat ingaat op hoe het milieubelang betrokken kan worden bij de verdere ontwikkeling van de werk- en woningbouwgebieden ten oosten van Urk. Het milieueffectrapport zal ook aan de eisen van de Strategische Milieubeoordeling voldoen.

##### Startnotitie, richtlijnen en milieueffectrapport

De startnotitie, die nu ter inzage ligt, is de eerste stap in de m.e.r.-procedure. Deze startnotitie beschrijft de hoofdlijnen van de voorgenomen activiteit en geeft in grote lijnen aan welke milieuaspecten daarbij naar verwachting van belang zijn. Ook worden de onderwerpen beschreven die het College van Burgemeester en Wethouders in het milieueffectrapport wilt onderzoeken. Mede op basis van inspraakreacties (zie hierna) en adviezen van enkele instanties stelt de gemeenteraad vervolgens richtlijnen vast. De richtlijnen geven aan welke onderwerpen in het milieueffectrapport onderzocht moeten worden. Dit rapport wordt uiteindelijk samen met het voorontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd. Ook in deze fase is inspraak mogelijk.

##### Waarover kunt u inspreken?

U kunt, indien u dit wenst, schriftelijk een reactie kenbaar maken op de aanpak van de m.e.r., zoals die in de startnotitie is beschreven. Ook kunt u een reactie geven op de onderwerpen die in de m.e.r. aan de orde zullen komen. Tot slot kunt u aangeven welke onderwerpen volgens u in het milieueffectrapport aan de orde zouden moeten komen; welke milieuaspecten zijn naar uw mening relevant, welke alternatieven/varianten voor de inrichting verdienen nadere aandacht en dergelijke. De startnotitie verwoordt het standpunt van het College van Burgemeester en Wethouders over deze punten. Bij de vaststelling van de richtlijnen voor het milieueffectrapport worden ook uw reacties betrokken.

##### Ter inzage legging, inspraak

De startnotitie Woningbouw- werklocaties 2005-2025 ligt in de periode van 4 maart 2005 tot en met 31 maart 2005 ter inzage op de volgende adressen:

- Het gemeentehuis van de gemeente Urk, Singel 9, 8321 GT Urk;
- Het gebouw van de sector Grondgebiedzaken (afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling), Noorderzand 24, 8321 HZ Urk;
- De openbare bibliotheek, Singel 9b, 8321 GT Urk.

U kunt uw reacties richten aan: Het College van Burgemeester en Wethouders van Urk, Postbus 77, 8320 AB Urk.





## BIJLAGE 3

### Projectgegevens

**Initiatiefnemer:** het college van Burgemeester en Wethouders van Urk

**Bevoegd gezag:** de gemeenteraad van Urk

**Besluit:** vaststellen bestemmingsplan(en)

**Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994:** C11.1

**Activiteit:** het realiseren van 3.600 – 3.800 woningen en een bedrijventerrein van ca. 20 ha aan de oostkant van Urk

**Procedurele gegevens:**

kennisgeving startnotitie: 31 maart 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 3 mei 2005

**Bijzonderheden:**

De gemeente Urk is voornemens om aan de oostkant van Urk 3.600 – 3.800 woningen en circa 20 hectare bedrijventerrein te realiseren. Om de ontwikkeling hiervan mogelijk te maken worden verschillende bestemmingsplannen vastgesteld. Ten behoeve van het besluit voor het eerste bestemmingsplan wordt een milieueffectrapportage (MER) opgesteld.

In haar advies stelt de Commissie dat de Noordoostpolder belangrijke archeologische en cultuurhistorische waarden heeft. Daarnaast vormt de waterhuishouding een belangrijk aandachtspunt bij het realiseren van de woonwijk op deze laaggelegen locatie. De effecten op deze waarden moeten in het MER beschreven worden.

In de alternatiefontwikkeling moet speciale aandacht zijn voor de ordening en realisering van functies op basis van de bestaande waarden en in de tijd. In ieder geval één alternatief, inclusief de gefaseerde aanleg daarvan, moet gebaseerd zijn op de minste aantasting van waarden en milieukwaliteit. Het MER moet ook de relatie aangeven tussen het stedenbouwkundig plan en de fasering.

De vermindering van de energievraag, reductie CO<sub>2</sub>-emmissies en toepassing van duurzame energie zijn belangrijke milieueffecten. In het MER moet nagegaan worden in hoeverre er mogelijkheden zijn om de energievraag te verminderen.

**Samenstelling van de werkgroep:**

ir. G.J. Hellinga

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

drs. K. Wardenaar

**Secretaris van de werkgroep:**

drs. B.F.M. Beerlage

## BIJLAGE 4

### Lijst van inspraakreacties en adviezen

<b>nr.</b>	<b>datum</b>	<b>persoon of instantie</b>	<b>plaats</b>	<b>datum van ontvangst Cie. m.e.r.</b>
1.	20050329	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	20050404
2.	20050322	Stichting Flevo landschap	Lelystad	20050404
3.	20050303	Het college van Burgemeester en Wethouders van Noordoostpolder	Noordoostpolder	20050404
4.	20050324	Mega Projecten B.V.	Almelo	20050404
5.	20050330	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedsel kwaliteit	Utrecht	20050413
6.	200504--	Waterschap Zuiderzeeland	Lelystad	20050425



**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport  
Woningbouw- en werklocaties Urk**

De gemeente Urk is voornemens om aan de oostkant van Urk 3.600 – 3.800 woningen en circa 20 hectare bedrijventerrein te realiseren. Om de ontwikkeling hiervan mogelijk te maken worden verschillende bestemmingsplannen vastgesteld. Ten behoeve van het besluit voor het eerste bestemmingsplan wordt een milieueffectrapportage (MER) opgesteld.

ISBN 90-421-1526-2